

talelser om denne Sag idag Ord til andet have været de samme, som de vare i Udvalget. Hvad Betydning det høitærede Udvalg har lagt paa mine Udtalelser, kan jeg jo ikke være Dommer om, men jeg tillader mig dog at betvivle, at det har lagt en saa stor Vægt derpaa, som den høitærede Ordfører antydede. Min Modstand imod det Endringsforslag, der ved denne Sags 2den Behandling var stillet principalt som Nr. 1, var nemlig virkelig haade stærk og bestemt i Udvalget, men det forhindrede dog ikke, at det nævnte Endringsforslag kom frem her i Salen. — Jeg skal endnu blot henvende to Ord til den ærede Landsthingsmand her ligeoverfor (S. Andersen). Han maa have misforstaaet mine Udtalelser om Besætningen, forsaavidt han sagde, at han ved sit Endringsforslag under Nr. 2 kun kunde have den Besætning for Die, der er omhandlet i Fæstelovgivningen, og som altsaa er indskrænket til Heste og Nolsvedffaber m. m. Forsaavidt han til Forvar for dette sit Endringsforslag iøvrigt har henviist til den større Fordeel, som det skulde være for en Forpagter at faae sin Besætning overleveret, selv om han skulde deponere en Capital til Sikkerhed derfor, end selv at anskaffe den, idet han med større Lethed vilde kunne søge Laan i den nævnte Capital end ellers i sin Besætning, saa skal jeg bemærke, at jeg dog maa tillade mig at betvivle, at det skulde være muligt med større Lethed at faae Laan i en Capital, der der er bunden i 50 Aar, end i en Besætning, som Forpagteren selv eier.

Formanden: Den 1ste Landstingsmand for 8de Kreds har Ordet for en kort personlig Bemærkning.

Borne: Jeg maa selvfølgelig ikke have udtalt mig ganske klart, da jeg før havde Ordet, eftersom jeg er bleven misforstaaet af flere ærede Talere med Hensyn til min Paapriisning og Fremdragning af Exempler i Anledning af det heromhandlede Forhold fra andre private Forpagtere. Jeg kjender dog virkelig ligesaa godt Forholdene for de her omhandlede Forpagteres Vedkommende som for Forpagtere i Almindelighed, og med Hensyn

til Eiehavernes Stilling, da paastaar jeg endnu, at det ikke gjør nogen videre Forskjel med Hensyn til at see ud i Fremtiden og see ogsaa paa den senere Afgift, om Forpagtningen kun er paa 10 Aar eller paa en længere Aarrække. I intet af Tilfældene gaaer det an at overseer, at man i en Fjerdedeel af Tiden — denne være nu en kortere eller en længere Aarrække — skal give en lavere Afgift, som saa igjen skal erstattes ved en Forhøielse i de sidste Aar.

Ordføreren: Ligeoverfor min ærede Ven, den 1ste Landstingsmand for 1ste Kreds (Madvig) og den Sammenstilling, han gjorde mellem Fæsteforholdet og det heromhandlede bundne Forpagtningsforhold, maa det være mig tilladt at frenhæve en Betragtning, som synes mig at svække den Paastand, han vil gjøre gjældende om Nødvendigheden af en eensartet Fastsettelse af Afgiften. Det er aldeles vist, at der i Fæsteforholdet er mange Baand, men der er sandelig ogsaa noget frit, og det er noget meget Væsentligt, det er Indfæstningens Størrelse og Landgildens Størrelse. Det kan, naar man seer lidt nærmere paa Fæsteforholdets virkelige Stilling, ikke nægtes, at derved Meget er overladt til den frie Overenskomst, Meget er afhængigt og maa være afhængigt af de Coniuncturer, hvorunder de tvende Parter, som staae ligeoverfor hinanden, forhandle, den One om han vil overdrage den Anden en Fæstegaard i Fæste, og den Anden om de Vilkaar, paa hvilke han vil modtage den. — Paa samme Maade forekommer det mig, at man ikke kan nægte, at der ogsaa med Hensyn til den 50-aarige Forpagtning utvivlsomt i denne Lov indeholdes adskillige Baand — og jeg tør troe, at der ved Sagens Behandling er kommet nogle nye Baand til som rigtig og hensigtsmæssige —; men paa den anden Side er det ikke muligt at skrive Love saaledes, at der ikke skulde være Noget tilbage, der var overladt til fri Overenskomst mellem de Paagjældende, og som mere eller mindre maa være afhængigt af Coniuncturerne. Jeg troer altsaa paa ingen Maade, at man ved en saadan abstract Ege-